

דברי זיכרון לרב אברהם ורדיגר ז"ל

למען ידעו דור אחרון, בנים וילדיו יקמו ויספרו לבניהם (תהילים עח, ו).
חבר הכנסת לשעבר ר' אברהם ורדיגר ז"ל נולד בשנת תרפ"א בלודז' שפולין
למשפחה חסידית מיוחסת. בניגוד למקובל בזמנו הוא עבר ללמוד תקופה מסוימת

בישיבת מיר הליטאית, ובהמשך עסק
הרבה בצורכי ציבור. בתקופת השואה
ברח מפולין הכבושה לסיביר שברוסיה,
שם עברו עליו ימי המלחמה והאימה.
לאחר השואה הגיע לצרפת לקיבוץ
הנוביל של פא"י, והחל לעסוק בקליטת
עקורי המחנות ובהכנתם לקראת
העלייה ארצה. עם הגעתו לארץ ישראל
בשנת תש"ז המשיך את פעילותו
בקליטת העולם במסגרת התנועה,
וביישובם מחדש ברחבי הארץ. הוא
סייע להקמת מוסדות ויישובים, והיה
לאיש חיל רב פעלים. ר' אברהם היה
שייך לדור של חלוצים ובעלי חזון,

שפעלו בכל כוחם למען הקמת מדינת ישראל ובהמשך לביסוסה, חיזוקה ושגשוגה.
הוא ידע למשוך אחריו בנועם הליכותיו רבים מכל החוגים, וידע לחבר בין גווי
היהדות הדתית התורנית והחרדית תוך ראייה לאומית רחבה. באופן אישי יש בי
הרבה הכרת טוב על פעילותו של ר' אברהם ורדיגר למען קיבוץ שעלבים וישיבת
שעלבים בפרט, וחיזוק התורה וההתיישבות התורנית ברחבי מדינת ישראל בכלל.
חובה קדושה מוטלת על ותיקי חברי קיבוץ שעלבים לספר על יחסו החיובי של ר'
אברהם וסיועו לקיבוץ שעלבים במשך שנות דור, מעבר לעשייה הציבורית הרחבה
שלו בתנועת פועלי אגודת ישראל, שבערוב ימיו היה נשיאה. אציין שלוש דוגמאות
להתערבותו החיובית והקיומית לביסוסם של קיבוץ שעלבים, קריית החינוך של
ישיבת שעלבים והיישוב הקהילתי 'נוף איילון'. כידוע קיבוץ שעלבים היה עד
למלחמת ששת הימים יישוב ספר מול ממלכת ירדן. למרות שבמלחמה הגבול 'ברח'
לנו ב"ה הרחק מזרחה - עזר לנו ר' אברהם להשיג אישור להקים בגבול הקיבוץ, במה
שהיה פעם שטח ההפקר בינינו לבין הירדנים, מפעל לבנייה מתועשת, אשר הוכר
כמפעל 'מאושר'. בהמשך כאשר החל גל העלייה מברית המועצות והיה צורך דחוף
להכין מבני מגורים לאלפי העולים, השיג עבורנו ר' אברהם אצל ידידו אריאל שרון,

אז שר התעשייה והמסחר, אישור להקמת מאות קראוונים למגורים במפעל הזה, והייתה בכך דחיפה כלכלית חשובה לקיבוץ. לקריית החינוך של ישיבת שעלבים, אז בראשות ידידו הרב מאיר שלזינגר שליט"א, דאג ר' אברהם לעיתים קרובות לתמיכות ייחודיות של תקציבי ממשלה, בין השאר מפני שעד מלחמת ששת הימים זו הייתה ישיבת ה'הסדר' היחידה ששכנה ממש על יד הגבול. כאשר הנהלת ישיבת שעלבים, שר' אברהם היה מחבריה, ביקשה להקים שכונת מגורים סביב הישיבה עבור בוגריה וחבריהם (לימים 'נוף איילון'), ר' אברהם טרח ימים כלילות על מנת להשיג את האישורים הדרושים להקמת השכונה, אשר לימים הוכרה כיישוב קהילתי נפרד על יד קיבוץ שעלבים וקריית הישיבה. באותה תקופה ממשלת ישראל לא אישרה הקמת יישובים חדשים ללא אישור של ועדה בין משרדית מיוחדת, ור' אברהם התגבר על כך על ידי שינוי השם: שכונת המגורים לבוגרים נקראה בתחילה 'הרחבה של קיבוץ שעלבים', ובא 'נוף איילון' גואל...

ר' אברהם החל לכהן כחבר כנסת בכנסת השישית, כמה חודשים אחרי מלחמת ששת הימים, והוא המשיך בחברותו בה במשך כעשרים שנה ועם הפסקה אחת באמצע, עד שנת תשנ"ו. הוא שימש במגוון תפקידים בכנסת, בין השאר כסגן שר לענייני ירושלים ת"ו. בעיקר התפרסם בזמן 'התרגיל המסריח' בשנת תשנ"ב, כאשר עמד מול לחצי סיעת אגודת ישראל שהחליטה לעזוב את ממשלת שמיר ולהצטרף לממשלה צרה חדשה בראשות שמעון פרס, ובכך סיכל את התממשות ה'תרגיל' הזה, עובדה שפרס לא סלח לו עליה כל ימיו... אולם לא זה היה העיקר: בכל תפקידיו ניתן היה למצוא אצלו אוזן קשבת לבעיות הפרט והכלל, כך שאפשר לומר בפה מלא שגולת הכותרת של פעילותו הציבורית הייתה הסיוע לאלפי יהודים מכל העדות והחוגים במשך שנים רבות.

אזכיר כאן עיסוק מרגש אשר ר' אברהם הקדיש לו מכוחו ומזמנו. ר' אברהם נחון בכישרון לציור. כל מי שביקר פעם בביתו בשכונת הר נוף בירושלים חשב לא אחת שהוא נכנס למוזיאון שמתאר את ה'שטעטל', העיירה היהודית של מזרח אירופה. על קירות ביתו נתלו ציורים מעשה ידיו שתיארו את כל בעלי המקצוע ובעלי המלאכה אשר יהדות מזרח אירופה נתברכה בהם, גם רבנים ולמדנים, יחד עם רישומים של בתי כנסת וישיבות מהעולם שהיה ואינו עוד. כל בני ביתו ובאי ביתו גדלו על יצירותיו אלו, ובכך התבטא בין השאר הלב היהודי החם של ר' אברהם ורדיגר ז"ל.

חייו של ר' אברהם נעו סביב הבקשה מתוך התפילה "וייעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם". הוא נפטר בירושלים שבע ימים ומעשים בערב חנוכה תשע"ד, כשהוא מותיר אחריו דורות ישרים. הרבה זכויות צבר בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא. תנצב"ה.